

IKAROS

organ oficjalny

Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce

Miesięcznik Filatelistyczny — Revue Philatélique Mensuelle
Philatelic Monthly — Monatliche Briefmarken-Zeitung

WARSZAWA — BIAŁYSTOK

Wydawca - Editeur W. HERMANOWSKI

BIAŁYSTOK, ul. Bronisława Pierackiego 127.
(Pologne—Poland—Polen).

— Prenumerata roczna zł. 5.—
(Zagranicą zł. 6.50).

Krótszej prenumeraty, niż roczna — nie przyjmujemy.
Konto P. K. O. 65.350.

[Właściciel konta: Wiktor Hermanowski, Białystok].

— Cena pojedynczego numeru 60 groszy. —

Cotisation annuelle: frs. 30 ou 12 coupons - réponse int.

Yearly subscription: doll. USA 1.25, (5/-) or 12 int. reply-coup.

Jahresbeitrag: RM. 4.- oder 12 int. Antwortscheine.

Compte des Chèques Postaux: Varsovie Nr. 65.350.

Paiement d'avance en billets de banque ou par mandat-postal.

Payment in advance by Bank Notes or per Postal Money Orders.

Vorauszahlung bei Postanweisung.

CENY OGŁOSZEŃ — TARIF D'ANNONCES — ADVERTISING RATES

1 str.—page	zł. 30;	frs. 150;	doll. 8.00
$\frac{1}{2}$ "	" 15;	" 80;	" 4.00
$\frac{1}{4}$ "	" 8;	" 40;	" 2.00

Drobne ogłoszenia — Petites annonces — Classified adv.:
za wyraz 10 gr. — par mot 0.50 frs.—per word 2 cent U.S.A.

Najmniejsze ogłoszenie — 1.50 zł.

Sur demande la traduction d'annonces en polonais est gratuite

Należność za prenumeratę i ogłoszenia płatna wyłącznie z góry.

BLOCZEK WARSZAWA 1938 r.

B E Z P Ł A T N I E

jako premię otrzyma ten,
któ w okresie letnim

od 1 lipca do 15 sierpnia 1938 r.
nabędzie bezpośrednio od nas po zniżonej cenie za

Zł 25.—

następujące nasze wydawnictwa:

- 1) **Polskie Znaki Pocztowe** (wydanie uzupełnione 1938 r.) egzemplarz oprawny w płótno, str. 420+XX (cena zł 15.—).
- 2) **Polskie stemple reklamowe i okolicznościowe**, brosz. (cena zł 1.50).
- 3) **Pieczęcie pocztowe na ziemiach Polski w XVIII wieku**, str. 128 (cena zł 4.50).
- 4) **Tymczasowe wydanie kołomyjskie** (1918 r.), brosz. (cena gr 65).
- 5) **Poczta Polowa Legionów**, brosz. (cena zł 1.50).
- 6) **Trąbka i sygnały pocztowe**, brosz. (cena gr 75).
- 7) **Prenumeratę „Ikarosa”**, na cały 1938 r.: od 1.I. do 31.XII.38. (zł 5.—)

Normalna cena wyszczególnionych wydawnictw wynosi **zł 28.90**.

Dotychoczasowi prenumeratorzy nabywać mogą w okresie letnim wymienione pod 1), 2), 3), 4), 5) i 6) wydawnictwa za **zł 20.—** (zamiast zł 23.90) i w tym wypadku również otrzymują bezpłatnie bloczek Warszawa 1938. — Przesyłka na nasz koszt.

ROCZNIKI „IKAROSA” z lat poprzednich.

rocznik 1935 zł 3.—
rocznik 1936 zł 5.50
rocznik 1937 zł 5.50

Nabywcy wszystkich trzech roczników razem płacą zł 13 (zamiast zł 14) i także korzystają z bezpłatnej premii—bloczka Warszawy 1938 r.

Wyd. Ikaros.

OD WYDAWNICTWA

Następny numer „Ikarosa” ukaże się 15. VIII. 1938 r.

Do niniejszego numeru załączamy dalszy ciąg pracy prof. Stan. Miksteina i Wł. Rachmanowa pt.: „Stemple pocztowe Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego” (str. 45—48).

Przy wszelkich zapytaniach do wydawnictwa prosimy dołączać znaczek na odpowiedź.

We wszelkiej korespondencji z naszą Redakcją prosimy PP. Prenumeratorów zawsze podawać numer swej „karty prenumeratora”.

UWAGA!... ATTENTION!... ACHTUNG!...

Termin prenumeraty ukończony.
Votre abonnement est terminé.
Your membership is expired.
Ihr Abonnement ist beendet.

Newoprzybywający prenumeratorzy proszeni są o komunikowanie nam—czy pragną otrzymywać Ikaros od 1.I. 1938 r., czy też od numeru bieżącego.

IKAROS

organ oficjalny

Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce

Miesięcznik Filatelistyczny — Revue Philatélique Mensuelle
Philatelic Monthly — Monatliche Briefmarken-Zeitung.

Komitet Redakcyjny: Jan Dudziński, Wiktor Hermanowski, Antoni Łaszkiewicz, Stanisław Mikstein, Marian Niklewski, Włodzimierz Rachmanow, Stanisław Rembieliński, Józef Tislowitz.

Adres Komitetu Redakcyjnego: Warszawa 1, Senatorska 10-50.

Adres Administracji: Białystok, Pierackiego 127.

ODZNACZENIE WYD. „IKAROS”

Na Ogólnopolskiej V Wystawie Filatelistycznej—Warszawa 1938 — wyd. „Ikaros” odznaczone zostało pozłaczanym medalem.

Ogólnopolska V Wystawa Filatelistyczna Warszawa 1938.

Oczekiwana z wielkim zainteresowaniem Ogólnopolska V Wystawa Filatelistyczna w Warszawie rozwarła swe podwoje w dniu 3 maja br.

Otwarcia Wystawy dokonał p. wiceminister poczt i telegrafów, Tadeusz Argasiński. Przemówienie inauguracyjne wygłosił prezes Komitetu Organizacyjnego Wystawy, p. płk Felicjan Bałaban, wyrażając serdeczne podziękowanie władzom pocztowym za nadzwyczaj przychylne ustosunkowanie się do organizowanej Wystawy. Nawiązując do przemówienia p. płk. Bałabana, zaznaczył p. wiceminister Argasiński, że poczta docenia należyście znaczenie idei filatelistycznej, czego dowodem jest poparcie Wystawy.

V Wystawa całkowicie zasługiwała na miano ogólnopolskiej, gdyż reprezentowane na niej były wszystkie dzielnice Polski. Pod względem eksponatów — była to największa z dotychczasowych tego rodzaju imprez.

Wystawiono ogółem 84 eksponatów. Na pierwsze miejsce pod względem ilości eksponatów wysunęła się Warszawa (35), drugie miej-

sce, może całkiem nieoczekiwane, zajęła Gdynia (7), dalej idą — Poznań (6), Kraków (5), Lwów (4), Łódź (3), Białystok (2), Grudziądz (2) Kielce (2), Tarnowskie Góry (2) i Toruń (2). Po jednym eksponacie wystawiły: Brześć n.B., Bydgoszcz, Częstochowa, Gdańsk, Grodno, Katowice, Karczew, Kruszwica, Nowy Sącz, Nowy Tomyśl, Kielce, Tarnów, Wilno i Podborany—Czechosłowacja.

Nagród rozdano ogółem 55, w tym odznaczeń honorowych — 9, medali złotych — 9, pozłacanych — 9, srebrnych — 14 i brązowych — 14.

Pod względem ilości nagród pierwsze miejsce zajęła również Warszawa, uzyskując 22 odznaczeń, a drugie Gdynia z 7 nagrodami.

Szczegółowy podział nagród ilustruje umieszczone niżej tabela.

Nadrody honorowe otrzymali: I — adw. Marian Niklewski, II — dr Józef Tislowitz, III — dr Maurycey Urstein, IV — Stanisław Rembieliński. V — prof. Antoni Łaszkiewicz, VI — Włodzimierz Rachmanow, VII — dr Kurt Schweikert, VIII — mjr Ludwik Steinbach i IX — Jan St. Sawicki.

Na czas trwania Wystawy zainstalowano w lokalu wystawowym urząd pocztowy, który używał specjalnych dwóch kasowników pamiątkowych: jednego do listów zwykłych, a drugiego — do lotniczych. Nadto w dniu 7 maja używany był jeszcze trzeci okolicznościowy kasownik — z okazji zjazdu Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce.

Zamknięcie wystawy nastąpiło w dniu 8 maja br.

W ramach Ogólnopolskiej V Wystawy Filatelistycznej odbył się w dniu 7 maja br. nadzwyczajny zjazd Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce.

W charakterze gości przybyła na zjazd delegacja Zrzeszenia Przemysłowego Kupców R.P. z prezesem Pachońskim na czele.

Na wstępie zjazdu prezes Zarządu Zw. Stow. Filat. w Polsce, p. płk. Bałaban zdał sprawozdanie z dotychczasowej działalności tego Zarządu. Po krótkiej dyskusji nad tym sprawozdaniem, wywiązała się dłuższa i ożywiona wymiana zdań w sprawie zwalczania fałszerstw. Podnoszono konieczność wydania specjalnej ustawy przeciw-fałszerstwie, podobnie jak to ma już miejsce w innych państwach.

Dla opracowania odpowiednich dezyderatów w sprawie walki z fałszerstwami znaczków Zjazd powołał specjalną komisję, złożoną zarówno z reprezentantów zbieraczy jak i kupiectwa branży filatelistycznej.

W skład tej komisji weszli: z ramienia zbieraczy — adw. Marian Niklewski, dr Józef Tislowitz, dr Jan Zawisza, prof. Antoni Łaszkiewicz, prof. Stanisław Mikstein, Włodzimierz Rachmanow oraz ze strony kupców — Arkadiusz Pachoński, Tadeusz Gryżewski i Willy Fildan-Felden.

W wolnych wnioskach omawiano kwestię miejsca i daty następnej ogólnopolskiej wystawy filatelistycznej. Co do miejsca wystawy wysunięto dwa wnioski: Poznań, Łódź. Szczególnie delegat Łodzi obstała za tym, by następna wystawa odbyła się w tym mieście. Uchwały jednak w sprawie miejsca przyszłej wystawy Zjazd nie powziął.

Sprawa ta będzie rozstrzygnięta na jednym z następnych zjazdów Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce. Odnośnie terminu—postanowiono, że następuła wystawa odbędzie się nie wcześniej, jak w roku 1940.

Wreszcie reprezentację Związku Stow. Filat. w Polsce na międzynarodowym zjeździe filatelistów w Pradze powierzono Włodzimierzowi Rachmanowowi.

Sprawozdanie kasowe Komisji Rewizyjnej Wystawy umieścimy w następnym numerze pisma.

Podział nagród według miejscowości.

Miejscowość	Nagród honor.	Medali				Razem
		złot.	pozl.	srebr.	brąz.	
Warszawa	4	4	5	6	3	22
Gdynia	1	—	1	1	4	7
Kraków	1	1	—	1	—	3
Lwów	1	1	—	—	1	3
Poznań	—	—	—	3	—	3
Toruń	1	1	—	—	—	2
Łódź	1	1	—	—	—	2
Białystok	—	—	1	—	1	2
Grodno	—	1	—	—	—	1
Gdańsk	—	—	1	—	—	1
Katowice	—	—	1	—	—	1
Częstochowa	—	—	—	1	—	1
Grudziądz	—	—	—	1	—	1
Nowy Tomyśl	—	—	—	1	—	1
Bydgoszcz	—	—	—	—	1	1
Karczew	—	—	—	—	1	1
Kielce	—	—	—	—	1	1
Tarnowskie Góry	—	—	—	—	1	1
Wilno	—	—	—	—	1	1
RAZEM		9	9	9	14	14
						55

Włodzimierz Rachmanow

Walka z fałszerstwami.

W ramach Ogólnopolskiej V Wystawy Filatelistycznej odbył się dnia 7 maja r.b. nadzwyczajny zjazd delegatów Związków Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce.

Jednym z punktów obrad była sprawa zwalczania fałszerstw, które ostatnio stanowią istną plagę życia filatelistycznego w Polsce, to też zjazd uchwalił powołanie specjalnej komisji, złożonej z przedstawicieli sfer prawniczo-filatelistycznych w celach szybszego opracowania projektu ustawy przeciw-fałszerstwie, który to projekt mógłby być przedstawiony Ministerstwu Sprawiedliwości dla zaakceptowania i wprowadzenia w życie.

Opracowanie takiego projektu ustawy i wprowadzenie do Kodeksu Karnego specjalnego paragrafu, dotyczącego fałszerstwa wycofanych z obiegu znaczków pocztowych, wymaga dłuższego czasu i dużo zabiegów, możliwie nawet poparcia Izb Ustawodawczych i dopóki to się nie uskuteczni warto byłoby własnymi siłami rozpocząć walkę z fałszerzami, co, moim zdaniem, może przynieść nawet większe korzyści, niż projektowana ustanow.

A więc, jakie mogą być sposoby walki z fałszerzami na terenie filatelistycznym?

1) Należy unikać zakupów u nieznanych, pokątnych lub niekoncesjonowanych handlarzy, nie dających żadnej gwarancji, jak to miało miejsce w jednym z klubów prowincjalnych, gdzie jakiś pokątny handlarz „zaopatrzył” większość członków klubu w fałszywe znaczki II poznańskiego wydania, naturalnie po cenach wyjątkowo „korzystnych”.

2) Nie szukać zbyt tanich źródeł zakupu i nie wymagać, aby przywoityy zrzeszony handlarz, lub posiadający koncesję, sprzedawał znaczki prawdziwe i gwarantowane po cenach niższych od cen rynkowych. Przeważna ilość znaczków kupionych okazyjnie u przygodnych sprzedawców okazuje się po zbadaniu falszerstwami lub zręcznie repe-rowanymi znaczkami II lub nawet III kategorii. Firmy koncesjonowane odpowiadają za swój towar i w razie zakwestionowania, popartego opinią rzeczników, zawsze mogą go zamienić, lub zwrócić zapłaconą należność.

3) Nie żałować przy droższych znaczkach wydatków na ich zbadanie przez odpowiedniego eksperta. Są to wydatki drobne, szczególnie u nas w Polsce, gdzie znani eksperci pobierają bardzo skromne opłaty, a czasami nawet niektóre wydania badają bezinteresownie, tylko za zwrotem kosztów przesyłki. Ten mały wydatek często wynagradza stokrotnie, ratuje bowiem kilkanaście lub nawet kilkadziesiąt złotych, które zbieracz wyrzuciłby na kupno fałszywych znaczków. Lepsze polskie znaczki nie należy kupować bez gwarancji, a w razie braku takowej — wymagać od sprzedającego przesłania znaczków do ekspertyzy jednemu ze znanych ekspertów.

Są to trzy zasadnicze wskazówki dla zbieracza, które przestrzegając, można uniknąć przykrych następstw znajomości z fałszerzami.

Jak trudna jest walka z fałszerzami na terenie prawnym dowodzi chyba fakt, który szerokim echem odbił się ostatnio w prasie filatelistycznej krajowej, a nawet zagranicznej. Mam na myśli sprawę Gottlieba, właściciela firmy filatelistycznej L. Dubieński we Lwowie, który na szeroką skalę prowadził handel fałszywymi blokami 1928 roku. Nie pomogły wystąpienia Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce oraz Zrzeszenia Przemysłowego Kupców branży filatelistycznej R.P.. odpowiednio poparte przez Ministerstwo Poczty i Telegrafów — sprawa została umorzona, ponieważ Gottlieb zwrócił należność za sprzedane falsyfikaty. Gottlieb nadal handluje i może marzy znów o sprzedaży falsyfikatów bloków Ogólnopolskiej V Wystawy Filatelistycznej 1958 r., kiedy cena na nie pojedzie o tyle w górę, że warto będzie wydać „drugi nakład” tych bloków. W rezultacie cała gottliebowska sprawa

miała tylko jedną dobrą stronę, mianowicie, że pozbawiła tego pana zaszczytnego tytułu rzecznawcy sądowego, który to tytuł obecnie może otrzymać osoba więcej odpowiednia i godna zaufania, oraz... aryskiego pochodzenia.

Jeżeli walka z fałszerzami na drodze prawnej jest z powodu braku odpowiedniej ustawy ograniczona do minimum, to należy jednak wytężyć wszystkie posiadane siły, aby innymi sposobami ukrócić tę plagę fałszerstw, która ostatnio nawiedziła filatelistykę polską, bo inaczej popyt na nasze znaczki zagranicą będzie równy zeru.

Niestety falsyfikaty czasami są sprzedawane u nas nawet zupełnie otwarcie i legalnie. Opieram swoje twierdzenie w danym wypadku na ogłoszeniu p. A. Krausa ze Lwowa w ostatnim numerze „Ilustrowanego Kuriera Filatelistycznego”, w którym powyższa firma oferuje 40 różnych falsyfikatów za 10 zł z premią w postaci bloku 1928 r., naturalnie również fałszywego, a pochodzącego z zapasów handlarza Gottlieba. Ogłoszenie takie przypadkowo ukazało się również w styczniowym numerze pisma związkowego „Ikaros”. Zupełnie rozumiem dobre intencje p. Krausa, że pragnie tym sposobem uchronić zbieraczy przed falsyfikatami, dając im możliwość zdobycia materiału porównawczego, lecz bardzo wątpię w skuteczność tych zamiarów. Zbieracz, posiadający tylko jeden gatunek fałszerstwa, i to dość marnie wykonanego, nie będzie uchroniony przed innymi fałszerstwami, zwłaszcza posiadając oryginalnego materiału porównawczego, natomiast te 41 sztuk fałszerstw, zakupionych za 10 zł, mogą służyć jako doskonały materiał wymienny z zagranicą, dokąd idą przez członków rozmaitych drobnych klubów wymiany w rodzaju „Weko” lub innych. Kilkakrotnie już miałem możliwość przekonania się, że falsyfikaty rozmaitych znaczków polskich, a szczególnie II poznańskiego wydania, sprzedawane przez p. K. „dla celów porównawczych”, wędrowały zagranicę z drugich lub trzecich rąk, jako znaczki oryginalne, czasami zaopatrzone w fałszywe stemple pocztowe, drogą wymiany lub nawet kupna. O ile p. Kraus miał rzeczywiście rzetelne zamiary sprzedały tych produktów dla celów porównawczo-hadawczych, powinien był je od samego początku zaopatrzyć nie dającym się usunąć napisem „falsyfikat” lub „false”, przynajmniej na stronie odwrotnej, ponieważ inaczej wszystkie jego dobre zamiary mogą wbrew jego woli zamienić się w sprzyjanie rozpowszechnianiu fałszerstw naszych znaczków zagranicą, co znów nie bardzo dodatnie wpłynie na ich wartość, zarówno finansową jak i moralną.

Pragnąc uchronić zbieraczy przed dalszym wyzyskiem rozmaitych fałszerzy, oraz świadomych i nieświadomych rozpowszechniaczy falsyfikatów znaczków polskich. Związek Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce powinien w porozumieniu z Zrzeszeniem Przemysłowym Kupców branży filatelistycznej R.P i dominującymi towarzystwami filatelistycznymi organizować specjalną komisję badawczą w składzie znanego ekspertów znaczków polskich, zaopatrzoną w lampę kwarcową oraz odpowiedni materiał porównawczy. Komisja taka byłaby w stanie w ciągu kilku dni załatwiać przesypane do badania znaczki, licząc koszta przesyłki oraz ustanowione przez Zarząd Związku koszta eksperckie, lub kierując zainteresowane osoby w niektórych wypadkach do specjalnych ekspertów.

Mając odpowiedni kontakt ze wszystkimi zrzeszonymi towarzystwami filatelistycznymi oraz handlarzami znaczków pocztowych, Związek Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce mógłby sporządzić listy niesumiennych sprzedawców i podawać takowe do publicznej wiadomości, ogłaszając również odpowiednie prace o fałszerstwach znaczków

pocztowych do zbiorów, oraz sporządzać periodyczne listy ekspertów krajowych i zagranicznych.

Niemiecki Związek Stowarzyszeń Filatelistycznych (Reichsbund der Philatelisten) oddawna posiada swoich własnych ekspertów oraz centrum walki z fałszerstwami (Fälschungsbekämpfungs-Stelle), które przynosi wielkie korzyści filatelistycy niemieckiej.

Ogólnopolska V Wystawa Filatelistyczna w Warszawie dała możliwość organizatorom zebrania pewnych funduszy, które, moim zdaniem, w pierwszym rzędzie powinny być częściowo zużytkowane na oczyście filatelistyki polskiej od zaśmiecących ją naleciałości fałszywych oraz na związane z tym — podniesienie waloru znaczka polskiego zagranicą.

Antoni Łaszkiewicz

Nowe stemple okolicznościowe.

Poprzednio ogłosilem na łamach „Ikarosu” wykaz polskich stempli reklamowych i okolicznościowych z lat 1919 — 1936 oraz z roku 1937. Obecnie, pragnąc zapoczątkować w „Ikarosie” stałą rubrykę pod podanym tytułem, podaję parę nadesłanych mi stempli pominiętych w wykazach poprzednich, stemple z lat dawnych używane w roku bieżącym oraz stemple świeżo wprowadzone. Zachowuję dotychczasowy podział i oznaczenia typów.

A. Stemple ręczne.

A. Katowice 1	Wystawa Wnętrze Domu	IX-X.28.
B. Kraków	a * 23. Świat. Kongres Esperantystów *	VIII.31.
Hk Łódź 1	*** Wystawa Radiowa / (cztery maszty antenowe) / 29.I—13.II.	I-II.38.
E. Krynica 1	*** Ośrodek — leczniczy — wypoczynkowy — sportowy	od III.38.
L. (Gniezno)	23.IV—5.V. / (sylwetka katedry) / Gniezno / zaprasza	IV-V.38.
FL. Warszawa 1	Ogólnopolska/V / trąbka, W z koroną w kole, trąbka / Wystawa Filatelistyczna	V.38.
K. Warszawa 1	Ogólnopolska / samolot ponad Warszawą / V Wystawa Filatelistyczna (sylwetka ks. Poniatowskiego) Zjazd / Związku / Stowarzyszeń / Filatelistycznych	V.38.
G. Warszawa 1	Targi / Poznańskie / — /	V.38.
G. Poznań 3	(sylwetka budynku wystawowego)	V.38.
Hc Grudziądz 1	*** Pierwsze / targi meblowe / w Nowem nad Wisłą / od 26.VI do 10.VIII 38	V.38.
Hc Nowe	dtto	V.38.
A. Mościce	*** X. Krajowe Zawody Balonów Wolnych *	V.38.

Stempelki:

„Czy zbrojny / Wojsk Polskich / na Wschodzie / 1914-1919 / Pałkostaw-Krechowice / Bobrujsk-Kaniów-Murmań / Jazłowice-Tajga” i koło fiol.

„Odsłonięcie / kopca / Marszałka / Józefa Piłsudskiego / w Zawadach / pow. Siedleckiego / *15.V.1938* / Mordy” pomiędzy liniami poziomymi.

„Polski Biały Krzyż / niesie oświatę żołnierzowi”

Kraków 1, V.38 czerw.

Warszawa 1, V.38.

Mordy, V.38.

B. Stemple mechaniczne.

Z dawnych stempli mechanicznych były lub są w użyciu następujące:

YOk Kraków 2	6	Paczki żywnościowe etc	I-V.38;
YRk Poznań 1	+I*	Zlecenia do 2.000 etc	XI.37-V.38;
YRk Kraków 2			
YRk Lwów 2			
YRkk Łódź 1	*a*		
YRk Poznań 1		Myśli Marszałka	V.38;
YRk Poznań 3		Piłsudskiego	
YRk Warszawa 1	a		
YRk Warszawa 2			
PRk Warszawa 1	{ a	Uzupełniajcie etc.	II-I.38.
	{ b	dtto	IV.38.
PRk Warszawa 1	{ a	Przyśpieszy etc.	III-V.38.
	{ b	dtto	I-III.37.
PRk Warszawa 2	*d*	10 dzielnic etc.	II-V.38.
PRk Wilno 2	***	Wzorowa koperta etc.	I-V.38.
YRk Katowice 1	1 z	Budujmy szkoły polskie	I-II.38.
YRk Warszawa 2	*d*	dtto	I-II.38.
Nowo wprowadzone stemple:			
YWk. Łódź 1	*c*	Budujmy szkoły / polskie za granicą	I-II.38.
YWk. Poznań 3	*a*	dtto	I-II.38.
YWk. Warszawa 1	a	Kongres bezpieczeństwa / pracy / Warszawa / 9-11 - IV / 1938 R (po bokach dwa półkolka zębata z gałązką)	
YWk. Warszawa 2	*d*	Kanonizacja bł. Andrzeja / Boboli 17.IV-1938 r. Komitet / pielgrzymki do Rzymu: / Warszawa, św. Jańska 15	III-IV.38.
YRk. Poznań 3	*a*	Zwiedzajcie stoisko / poczty telegrafu / i telefonu na / Targach Poznańskich	IV.38.
YWk. Wilno 2	***	Wszyscy / do walki z gruźlicą	V.38.

Włodzimierz Rachmanow

Nowy przyczynek do historii znaczka polskiego 1860 r.

W Nr. 2. rocznika 1928. pisma „Sovietskij Filatelist” str. 17. umieszczony jest artykuł p. P. Szczapowa, traktujący o znaczku polskim 1860 r., w którym autor twierdzi, że pierwszy znaczek polski został wydany w marcu 1860 r. Swoje twierdzenie autor opiera na cyrkularzu Głównego Zarządu Poczty Cesarstwa z dnia 4 marca (st. st.) 1860 r. Nr. 55.

Taki sam błąd spotykamy również w sowieckim katalogu znaczków pocztowych Rosji na rok 1924, gdzie pierwszy znaczek polski figuruje jako wydany dnia 4 marca (st. st.) 1860 r., prawdopodobnie również na podstawie tego samego cyrkularza Nr. 55.

Nie znając treści powyższego cyrkularza, w ciągu 10 lat starałem się otrzymać jego odpis z Rosji Sowieckiej, lecz wszelkie moje prośby, skierowane zarówno do redakcji pisma „Sovietskij Filatelist”, jak i do Wszechrosyjskiego Towarzystwa Filatelistów, a także do Ludowego Komisariatu Łączności (Narkomswjaź), nie osiągnęły pożądanych skutków. Odpowiadało mi, że dokumentu tego w aktach archiwalnych nie ma.

Dopiero teraz, dzięki uprzejmości p. Konsula A. Steblowskiego, udało się przy pomocy Poselstwa R. P. w Moskwie otrzymać urzędowy odpis tego cyrkularza, który w dosłownym tłumaczeniu poniżej podaje:

Dnia 4 marca 1860 roku.

Odpis. Wyciąg.

Nr. 55.

CYRKULARZ OGÓLNY GŁÓWNEGO ZARZĄDU POCZT.

II.

Rozporządzenie Departamentu Pocztowego.

O wprowadzonych w Królestwie Polskim markach pocztowych i kopertach stemplowych. Stosownie do § 2 Najwyższego imienego Ukazu do Senatu Rządzącego z dn. 19 maja 1858 roku o podporządkowaniu Okręgu Pocztowego Królestwa Polskiego pod bezpośrednie zwierzchnictwo Namiestnika

Królestwa, z przekazaniem przytem dochodów pocztowych Królestwa do skarbu tegoż, uznano za konieczną zmianę wysyłanych do tej pory z Cesarstwa do Królestwa dla ogólnego użytku kopert stemplowych i marek pocztowych innymi, przygotowanie których zostało powierzone Komisji Rządowej Przyehodów i Skarbu Królestwa.

Różnica pomiędzy markami pocztowymi, wprowadzonymi w Królestwie Polskim, a używanymi w Cesarstwie, polega na 1) napisach, które na pierwszych są w języku polskim i 2) kolorze, a mianowicie: marki polskie wykonane są na różowym tle, z medalionem tegoż koloru, a obramowanie tych marek jak również i płaszcza heraldycznego, w którym znajduje się medalion, są niebieskie. Rysunkowo są one zupełnie podobne do marek używanych w Cesarstwie.

Koperty, wprowadzone w Królestwie, wykonane są z papieru, nieposiadającego wodnych znaków, a w stemplu znajduje się herb Państwowy nowego kształtu, wykonany nie wypukłowo i z napisami w języku polskim.

Departament pocztowy powiadamia o tym wszystkie placówki pocztowe, w celu ścisłej kontroli, aby w granicach Cesarstwa pod żadnym pozorem nie były przyjmowane na pocztę listy z markami lub w kopertach stemplowych Królestwa Polskiego; w razie o ile takie koperty lub marki zostaną użyte do listów wrzuconych do skrzynek zewnętrznych, to takowe nie należy wysyłać.

Dyrektor — Mikołaj Laube.

Sekretarz — Aleksander Kożuchow.

Za zgodność:

Uczony sekretarz Muzeum Łączności (—)

3.IV.38 r.

Jak należało się spodziewać cyrkularz powyższy ani jednym słowem nie wspomina o tym, kto, kiedy i jakim zarządzeniem wprowadził w obieg pierwszy polski znaczek pocztowy oraz jednocześnie z nim wydane koperty stemplowe do listów. Mowa jest tylko o już wprowadzonych w Królestwie Polskim znaczkach pocztowych i kopertach stemplowych i o zamianie nimi będących jeszcze w obiegu znaczków i całostek rosyjskich. Głównym zmartwieniem poczty rosyjskiej, zdaje się, była wyłącznie obawa, aby polskich znaczków i kopert czesamsi nie używano na terenie Cesarstwa Rosyjskiego i ta obawa była głównym powodem wydania cyrkularza Nr. 55 z dnia 4/16 marca 1860 r.

Po zaznajomieniu się nareszcie z tajemniczym cyrkularzem Nr. 55, widzimy, że marki i koperty polskie nie tylko zostały wydane przez

władze polskie, t. j. Zarząd Okręgu Pocztowego Królestwa Polskiego i Komisję Rządową Przychodów i Skarbu i wydanie ich było ogłoszone w cyrkularzu Zarządu Pocztowego Królestwa Polskiego, ale nawet wydano je bez zezwolenia centralnych władz w Petersburgu, jak również nie były one post factum przez te władze zatwierdzone. Jest rzeczą możliwą, że wprowadzenie w obieg marek i kopert polskich było poniekąd nawet niespodzianką dla Głównego Zarządu Poczty w Petersburgu, bowiem cyrkularz Nr. 55 został wydany 16 marca 1860 r., a więc zaledwie na dwa tygodnie przed ostatecznym unieważnieniem znaczków rosyjskich na terenie Królestwa Polskiego, które wyznaczone było na dzień 1 kwietnia 1860 r.

Tak więc treść cyrkularza Głównego Zarządu Poczty z dnia 4/16 marca 1860 r. Nr. 55 jeszcze raz daje nam dowód, że znaczek i koperty stemplowe, wydane w roku 1860 dla obszaru Królestwa Polskiego, zostały wydane przez naczelnę władze polskie, bez wszelkiej aprobaty ze strony centralnych władz w Petersburgu i że znaczek „Polska Nr. 1” był, jest i będzie zawsze pierwszym znaczkiem pocztowym polskim.

Afryka wschodnia włoska. Wydano znaczki okolicznościowe ku upamiętnieniu cesara Augusta: 5, 10, 25, 50, 75 c. i 1.25 l. — zwykłe, oraz 50 c. i 1 l. — lotnicze.

Albania. Reprodukujemy jeden ze znaczków, wydanych z okazji ślubu króla Zogu, a o których pisaliśmy w poprzednim numerze pisma.

Aleksandretta (sandżak). Dla tego skrawka terytorium, oddzielenego niedawno od Syrii, wydano obecnie 17 prowizoriów, z których 8 dla poczty lotniczej. Znaczki te otrzymano przez przedruk znaczków Syrii z lat 1930—1932 nowymi wartościami i napisem „Sandjak d'Alexandrette”.

Belgia. Na dokończenie budowy bazyliki w Koekelberg wydano 7 znaczków o trzech różnych rysunkach: 10 + 5 c., 35 + 5 c., 70 + 5 c., 1 fr.+25 c., 1.75 fr.+25 c., 2.45 fr.+2.55 fr. i 5+5 fr. (patrz rys.).

Brazylia. Wydała znaczek za 400 r. z podobizną gen. Conto de Magalhaes.

Bułgaria. Z zapowiedzianej serii znaczków t. zw., gospodarstwa narodowego ukazały się dotychczas trzy wartości: 30 i 50 st. oraz 4 l. Każdy z tych znaczków wydano w dwóch odmiennych barwach (patrz rys.). Nadto wydano 5 znaczków z okazji ukończenia pierwszego roku życia przez następcę tronu bułgarskiego, Szymona: 1, 2, 4, 7 i 14 l.

Cypr. Ukazała się nowa obrazkowa seria znaczków opłaty o 13 wartościach.

Czechosłowacja wydała 2 znaczki po 50 h. każdy z okazji 20-rocznicy walk legionistów czeskosłowackich w Francji i Włoszech (patrz rys.). Dziesiąty zlot „sokołów” w Pradze upamiętniono trzema znaczkami z podobizną Henryka Fugnera: 50 h., 1 i 2 k.

Dania. W dniach 2 — 6 września b. r. odbędzie się w Slagelse krajowa wystawa filatelistyczna. Z okazji tej wystawy poczta wydaje

specjalny znaczek za 5 öre w arkuszach po 100 sztuk, w których co drugi znaczek będzie miał nadruk: „D. F. U. Frim. Udst. 1938”. O wystawie w Slagelse piszemy na innym miejscu. 150 rocznicę zniesienia w Danii pańszczyzny uczczono znaczkiem za 15 öre.

Estonia. Ku upamiętnieniu 100-lecia istnienia estońskiego Towarzystwa Naukowego wydano 4 znaczki o dwóch różnych rysunkach: 5, 10, 15, i 25 s. (patrz rys.). Nadto znaczki te wydano również w 4-bloczku.

Finlandia. 300-lecie założenia stanu Delaware w Stan. Zjedn., kolonizowanego również przez marynarzy fińskich, upamiętniono znaczkiem za $3\frac{1}{2}$ mk. (patrz rys.).

Francja wydała ostatnio szereg znaczków okolicznościowych i dobrotczynnych. A więc: 2 fr. 15 c. — górnicy, 5 fr. — Carcassonne, 1,75 fr. + 75 c. — Wersal — na rzecz popierania muzyki narodowej, 6 wartości: 30 c.+10 c., 35 c.+10 c., 55 c.+10 c., 65 c.+10 c., 1 fr.+10 c. i 1,75 fr. + 25 c. — na wsparcie bezrobotnej inteligencji, 55 c. + 70 c. i 65 c. + 1 fr. — na rzecz budowy pomnika ku chwale piechoty francuskiej, 10 fr. — Vincennes, 20 fr. — St.-Malo, 55 c. + 45 c. — na budowę pomnika ku uczczeniu wojennej służby sanitарnej, 1,75 fr. — ku upamiętnieniu zawodów piłki nożnej, 1,75 fr. — mieszkanka Szampanii w stroju ludowym, 3 fr. — pałac papieski w Avignon i 50 fr. — Clemens Ader (patrz rys.). Z okazji mającej nastąpić wizyty angielskiej pary królewskiej we Francji, ukaże się znaczek okolicznościowy za 1,75 fr.

Hiszpania. Po dojściu zwycięskich wojsk gen. Franco do morza Śródziemnego, terytorium Hiszpanii, pozostające jeszcze pod panowaniem rządu republikańskiego, rozzielone zostało na dwie odrębne części, nie mające ze sobą bezpośredniego połączenia lądowego. Dla utrzymania łączności między tymi połaciemi kraju, rząd republikański uruchomił specjalne łodzie podwodne do przewożenia korespondencji pomiędzy Barceloną i Walencją. Na opłacanie tego rodzaju korespondencji wydano specjalne „podwodne” znaczki z napisem „Correo Submarino”: 1, 2, 4, 6, 10 i 15 p. Maluczko, a doczekamy się może znaczków „stratosferycznych”!

Rząd narodowy gen. Franco wydał 6 znaczków dobrotczynnych, w tym 2 lotnicze, na rzecz sierot po pracowników poczty.

Holandia. Ukażała się tradycyjna dobrotczynna letnia seria znaczków.

Islandia. Obiegową serię uzupełniono 4 nowymi wartościami: 15, 20, 35 i 50a. Rysunek znaczków przedstawia gejzera.

Jugosławia. Ukażały się następujące serie znaczków: dobrotczynne na rzecz ubogich dzieci: 50 p.+50 p., 1 d.+1 d., 1,50 d.+1,50 d. i 2 d. + 2 d.; okolicznościowe z okazji mającej się odbyć w Belgradzie wystawy lotniczej: 1 d.+50 p., 1,50 d.+1 d., 2 d.+1 d. i 3 d.+1,50 d. (patrz rys.); wreszcie na fundusz budowy szpitala dla dróżników: 1 d. + 1 d., 1,50 d. + 1,50 d., 2 d. + 2 d. i 3 d. + 3 d.

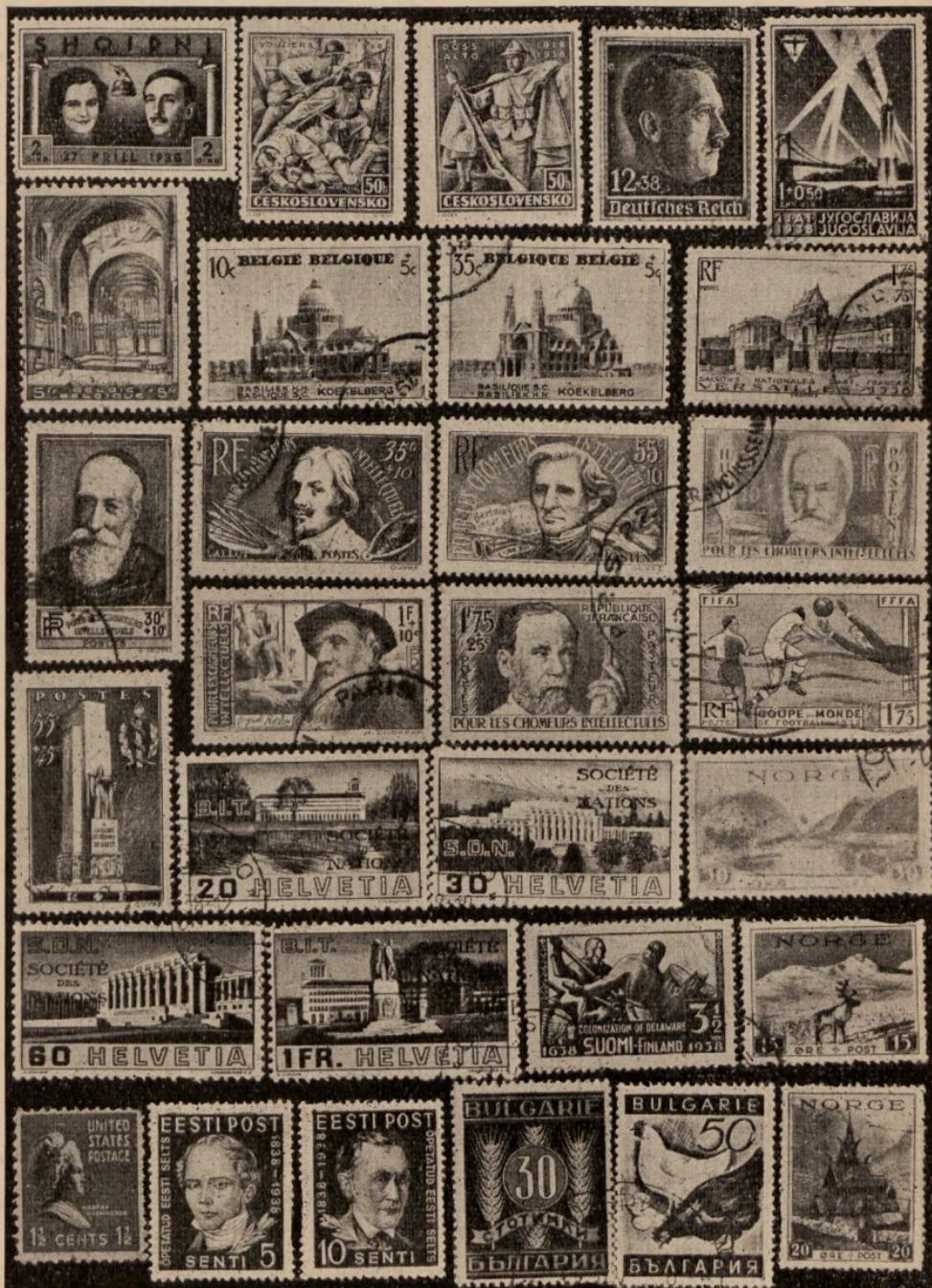
Kanada wydała 6 nowych wartości obrazkowych: 10, 20, 50 c. i 1 dol. — do korespondencji zwykłej, 6 c. — lotniczy i 20 c. expres.

Luksemburg. 1200 rocznicę śmierci św. Williborda uczczono 6 dobrotczynnymi znaczkami: 35 c. + 10 c., 70 c. + 10 c., 1,25 fr.+25 c., 1,75 fr. + 50 c., 3 fr. + 2 fr. i 5 fr. + 5 fr.

Łotwa wydała bloczek o 2 znaczkach: 35 i 40 s.

Monaco. Wydano 5 nowych wartości, z których 1 c. — z godłem tego lilipuciego państwa, a pozostałe cztery wartości: 55, 65 c., 1 i 1,75 fr. — z podobizną władcy, ks. Monaco.

Niemcy. 42 rocznicę urodzin kanclerza Hitlera upamiętniono znaczkiem za 12+38 pf. (patrz rys.). Z okazji mających się odbyć w dn.

Reprodukowane znaczki pochodzą z firmy „Filatelia Polska”.

24—31 lipca br. zawodów sportowych w Wrocławiu, wydano 4 okolicznościowe znaczki: 3, 6, 12 i 15 pf.

Norwegia wydała 3 nowe wartości: 15, 20 i 50 ö. (patrz rys.).

Peru. Na rzecz bezrobotnych wydano znaczek za 2 c.

Rosja znów rzuciła na rynek filatelistyczny kilkanaście nowych znaczków, a mianowicie: z okazji I raidu transpolarnego Moskwa — Stany Zjednoczone: 10, 20, 40 i 50 kop.: II taki sam raid upamiętniono znaczkami za 10, 20 i 50 kop. Z rysunkiem statui na pawilonie sowieckim na wystawie paryskiej ukazał się znaczek za 50 kop. — niebieski. Wreszcie wydano 12 znaczków, z których 11 po 20 kop., mają w rysunku godła poszczególnych republik, wchodzących w skład ZSRR., dwunasty zaś, 40 kop. — godło ZSRR.

Rumunia. Z powodu ogłoszenia nowej konstytucji wydano 3 okolicznościowe znaczki z podobizną króla Karola II: 3, 6 i 10 l. Wyставка w Bukareszcie spowodowała wydanie znaczka za 6 + 1 l. Ósmą rocznicę powrotu na tron króla Karola II upamiętniono serią znaczków o 11 wartościach: 25 b. + 25 b.—Dimitri Cantemir, 50 b + 50 b.—Maria Doamna, 1 l. + 1 l. Mircea Cel Mare, 2 l. + 2 l. — Brancoveanu Constantin, 3 l. + 2 l. — Stefan Cel Mare, 4 l. + 2 l. — Cuza Voda, 6 l. + 2 l. — Mihai Viteazul, 7,50 l. — księżna Elżbieta, 10 l. — Karol II, 16 l. — Ferdinand I i 20 l. — Karol I. Setną rocznicę urodzin malarza Mikołaja Grigorescu (1838—1907) uczczono znaczkami z reprodukcją obrazów tego malarza: 1 l. + 1 l., 2 l. + 1 l., 4 l. + 1 l., 6 l. + 1 l. i 10 l. + 1 l.

St. Zjedn. Am. Płn. Z zapowiedzianej serii „prezydenckiej” wydano dotychczas 4 wartości: $\frac{1}{2}$, 1, $1\frac{1}{2}$ i 2 c. (patrz rys.). Nadto ukazał się znaczek lotniczy za 6 c.

Szwajcaria. Dla Ligi Narodów i Międzynarodowego Biura Pracy wydano po 4 oryginalne znaczki: 20, 30, 60 c. i 1 fr. Znaczki obu tych instytucji w rysunkach są jednakowe, a różnią się jedynie napisami: „S.D.N.” — dla Ligi Narodów i „B.I.T.” dla Międz. Biura Pracy. Nadto znaczki te przedrukowano w ten sposób, że na 4 znaczkach umieszczono nadruk „S.d. N. Bureau International du Travail” i na pozostałych 4 — „Société des Nations”. Z okazji zapowiedzianego na dzień 1 sierpnia br. „Festu Narodowego” wydano okolicznościowy znaczek za 10 c.+10 c. z widokiem jeziora 4-ch Kantonów i kaplicy Tella. Znaczek ten ukazał się również w arkuszach po 25 sztuk, przy czym na marginesie każdego arkusza umieszczono w trzech językach — francuskim, niemieckim i włoskim — napis: „Fête Nationale 1938—Valables 15.VI—16.XI 1938 — Pour les Suisses a l'étranger”. W dniach 21 i 22 maja br. odbywała się propaganda za rozbudowę lotnictwa tak zwana „Pro Aero”. Z okazji tej znaczek lotniczy za 50 c. z r. 1933 przedrukowano napisem: „1938 „Pro Aero”/75—75”. Znaczek ten sprzedawany był wyłącznie na lotniskach i tylko nadawcom przesyłek lotniczych, przy czym z miejsca go stemplowano specjalnym kasownikiem. Czystych tedy tych znaczków nie będzie w sprzedaży. Inny znaczek lotniczy za 65 c. z r. 1924 przedrukowano na 10 c.

Szwecja. 80 rocznicę urodzin króla Gustawa V upamiętniono trzema znaczkami: 5, 15 i 30 ö.

Turcja wydała 2 znaczki dobroczynne na rzecz dzieci: 20 p. i 1 k.

Venezuela uszczęśliwiła zbieraczy tylko... 39 nowymi wartościami znaczków, z których 18 przeznaczono dla poczty lotniczej i 11 — do listów urzędowych.

Węgry. Prócz bloczka, wydano z okazji Kongresu Eucharystycznego również 2 znaczki: 16 i 20 f. Rysunek i barwa tych znaczków — jak w bloczku.

Rozmaitości.

Wystawa Filatelistyczna w Slagelse (Dania). Z okazji 10 Duńskiego Zjazdu Filatelistycznego w Slagelse odbędzie się tam w dniach od 2 do 6 września rb. wystawa filatelistyczna, na urządzenie której Duński Związek Filatelistyczny otrzymał zezwolenie Międzynarodowej Federacji Filatelistycznej.

Do udziału w wystawie, która będzie miała charakter międzynarodowy, dopuszczeni są wyłącznie członkowie stowarzyszeń, zrzeszonych w związkach, wchodzących w skład Federacji, a więc polscy zbieracze mogą wziąć udział tylko w tym wypadku, o ile należą do towarzystw lub klubów filatelistycznych, należących do Związku Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce.

Miejsca na eksponaty są bezpłatne. Wystawcy ponoszą jedynie koszty ubezpieczenia eksponatów, oraz koszty przesyłki tam i spowrotem, przy czym należność ta może być uiszczena w nieużywanych znaczkach polskich (obiegowych). Nadmienia się, że eksponaty na wystawie będą w dzień i w nocy odpowiednio strzeżone.

Sąd konkursowy składa z pp. Włodzimierza Rachmanowa (Warszawa), Kapitana Zwolle (Amsterdam), eksperta Związkowego Niemieckiego—Ressla (Berlin), Rasche (Hannover), dyrektora Nielsena i dyrektora Brocksa (Dania). Jako nagrody przewidziane są plakety pozłacane, srebrne i brązowe.

Wszelkie informacje, oraz formularze zgłoszeń można otrzymać od p. Martina Jorgensena, ODENSE, Dania, Rugaardsvej 108.

Skrzynka pocztowa.

Prenumerator Nr 1502. W znaczkach 25/1 zł Prez. dopłata spotykają się „Z“ o podstawie prostej i falistej w tym samym arkuszu (II nakładu). „Port Gdańsk“ Nr 34 jest już od dłuższego czasu w obiegu. Nabyć go można z całą pewnością w urzędach Gdańskich.

Stempel z orłem agencji pocztowej na liście stwierdza tylko urzędowy charakter korespondencji, nie nadaje jej jednak szczególnej wartości filatelistycznej.

Prenumerator Nr 1911. W istocie znaczki rozpowszechniane przez pismo „Nowa Era“ w charakterze dodatków, otrzymane są z normalnym działaniem rozmaitych odczynników, zmieniających ich barwę. Na Ogólnopolskiej V Wystawie Filatelistycznej osobnik, sprzedający numery pisma z takimi dodatkami i reklamujący je jako *odmiany*, pochodzące z masówki, został przez Komitet usunięty z lokalu Wystawy już w pierwszej godzinie otwarcia Wystawy.

Konkurs

Blok Warszawa 1938 — jako nagroda

W okresie letnim Administracja „Ikarosa“ wyznacza, jako nagrody, bloczki Warszawa 1938 dla tych prenumeratorów, którzy pozyskają nań nowych abonentów. Mianowicie, kto w okresie od **dnia 1 lipca do dnia 15 sierpnia br.** zjedna **trzech nowych** prenumeratorów, otrzyma bezpłatnie 1 bloczek Warszawa 1938 (cięty lub ząbkowany).

Nie będą brani pod uwagę na poczet pozyskanych ci z pośród nowych prenumeratorów, którzy już poprzednio żądali od nas numerów okazowych pisma, a obecnie wpłacą prenumeratę. Natomiast zaliczeni zostaną do nowopozyskanych tacy — na podanych wyżej warunkach — którym wyślemy numery okazowe na polecenie dotyczeńowych prenumeratorów.

Prosimy tedy o nadsyłanie nam adresów znajomych zbieraczy, którym natychmiast będziemy wysyłali bezpłatnie numery okazowe „Ikarosa”.

Listę nagrodzonych podamy w numerze sierpieniu pisma.

W ubiegłym okresie po jednym prenumeratorze zjednali pp.:						
T. J. Woldański	zjedn. pren.	Nr. 1995/1—	prolong.	pren.	do	30.6.38.
H. Kurek	"	"	2006/1—	"	"	30.6.38.
S. Bergman	"	"	2008/1—	"	"	31.12.38.
H. Grębski	"	"	2011/1—	"	"	29.2.40.
R. Siła-Nowicki	"	"	2012/1—	"	"	28.2.39.
Mjr J. Augustowski	"	"	2020/1—	"	"	30.6.39.

57. Nowi zbieracze.

Nouveaux Membres — New Members — Neue Mitglieder.

Dalszy ciąg listy zbieraczy, oraz odnowienie prenumeraty, zmiany adresów, treści.

W rubryce „Nowi Zbieracze” umieszczamy tylko tych zbieraczy, którzy wyrażają życzenie co do zamiany (podług „code”), samych zaś tylko prenumeratorów będziemy wykazywali w tej rubryce wyłącznie na żądanie z ich strony.

Suite à la liste des Adhérents.

Supplement — Nachtrag. Renouvellements — Renewals — Erneuerungen. Changement d'adresse ou de desiderata — Modifications — Abänderungen.

Dwie liczby, umieszczone w końcu każdego zgłoszenia, wskazują termin ukończenia prenumeraty. — na przykład: 4-39 — kwiecień 1939 r.

Les 2 nombre qu'on voit la fin de chaque adresse indiquent la date de la fin de leur abonnement. — Exemple: 4-39 — fin avril 1939.

The 2 numbers, at the end of each address show the time when membership expired. — So i see: 4-39 — means april 1939.

Die 2 Zahien am Schluss jeder Adresse geben die Zeit an, wann die Mitgliedschaft abgelaufen. — z. B.: 4-39. — April 1939.

Zmiana adresu, treści lub powtórzenie życzeń w rubryce „Nowi zbieracze” wynosi każdorazowo 50 gr.

Uzupełnienie code'u specjalnie dla zbieraczy polskich:

Pn — Polskie znaczki nieużywane wg PZP.

Pu — " " używane

Pc — " " w czworoblokach.

Ps — Polskie stemple reklamowe i okolicznościowe.

Pl — " listy lotnicze i balonowe.

1. Polska — Pologne.

904. **Włodzimierz Zawadzki**, Hrubieszów, Kilińskiego 20. A: 1, 4, 19, 20. C: 70, 71, 73, 74. Specjalnie zbieram Polskę. 2-39.

930. **Tadeusz Kwiatkowski**, Łaziska Średnie, G. Śl. A: 4, 13, 19, 20. B: 30, 32. C: 70, 73. 4-39.

1035. **Feliks Szczepski**, Gymnasiumdirektor, Słupca, woj. Łódzkie. A: 1, 2, 4, 5b-6, 19, 20. C: 70, 74, 73, F. H. 4-39.

1063. **Maksymilian Markiewicz**, Trzebinia 2, rafineria nafty. A: 1, 2, 4, 5b-6, 8-10, 13, 17-24. C: 70, 73. 2-39.

1134. **Augustyn Podlewski**, Chorzów I, ul. Ligota Górnica 8. A: 1, 2, 4, 19, 20. C: 70, 73, 74. F. 2-39.

1351. **Dr Kazimierz Platowski**, Warszawa, Wspólna 7, m. 10. E, A: 1, 2, 4, 9-11, 12, 20, 25, 19, 21, 22, 24. C: 70, 71. D. F. H. 12-38.
 1448. **Wiktor Wełna**, Stołpce, ul. Derewneńska. A: 1, 2, 4, 5b-6, 8-11, 19, 20, 23. C: 70, 71, 73, 74. D. F. 4-39.
 1693. **Edward Messner**, Lwów, ul. Hauke Bosaka Nr. 41, Stillerówka. 4-39.
 1737. **Alfons Saunar**, Łódź 7, Zygmuntowska 12. A: 1, 4, 19, 20, 22, 24. C: 70, 73, 78. E. F. 11-38.
 1781. **Kpt. Henryk Dippel**, Warszawa, Podchorążych 73, m. 8 A: 1, 2, 4, 6, 8-10, 19, 20, 22, 24. C: 70, 73. F. H. 3-39.
 1935. **Adam Mikutowicz**, inżynier dypl. Bydgoszcz, ul. Jagielońska 26. A: 1, 2, Polska, Litwa, Łotwa, Estonia, Ukraina, 5b-6, 9-11, 19, 20, 22-24 C: 70, 73, 74, E: Polska, Litwa, Łotwa, Estonia, Ukraina. Kaufe bessere Marken dieser Länder. 12-38.
 1994. **Ludwik Hornik**, Drohobycz, refineria „Galicja”. A: 1, 3-5a, 12, 19, 20, 25. C: 70, 72, 73. 12-38.
 1999. **Ignacy Brożek**, Rabka, Zakopiańska. A: 1-4, 6, 9-11. C: 70, 72, 73 D. F. 3-39.
 2012. **Ryszard Kuźnicki**, Włodzimierz Wołyński, ul. Piłsudskiego 114. A: 1, 2, 4, 10. C: 70, 71. 12-38.
 2022. **Stanisław Bieder**, Tarnów, skr. poczt. 127. A: 1-3, 5b-6, 8, 10, 19. C: 70, 71, 73. F. 6-39.
 2023. **Zygmunt Kwiatkowski**, Bitków ad Nadwórna, V. O. C. S-ka Akc. E: 20, 11, 1, 19, Węgry, Austria. C: 70, 73, 82. 5-39.

2-a. Albania—Albanie.

2017. **M-me Nastasia Naum**, Rue Dimitri Kamarda, Nr. 18, Tirane. A: 3, 5, 6, 13, 15, 19, 21. B: 30. C: 71-73, 75. Je donne en échange les timbres d'Albanie. 4-39.

8. Estonia—Estonie.

1965. **Nikolai Sepp**, avokat, Reakoja 2, Tartu. A: 1-3, 5-6, 9-11, 13, 19-22. B: 30, 34. C: 71-74. F. H. 1-39.

9. Francja—France.

2021. **L. Nicolas**, 16 rue de Tolbiac, Paris—l3. A: 1, 5b-6, II (300-1000), 13, Danzig, Estonie, Lettonie, Lithuania, Pologne. Donne France, Colonies anglaises et françaises. C: 71-74. 2-39.

15. Niemcy—Allemagne.

2016. **Carl R. Katscher**, Frankfurt/Main, Gr. Friedbergerstr 31. A: 3, 7, 8, 13, 19. C: 71—73. D. E. lebhaften Tausch und nur seltene und schöne Frankaturen, gebe gleiches mit Luftpost. 5-39.

19. Szwajcaria—Suisse.

2018. **Robert Hürlimann**, Wibichstr. 85, Zürich 10. Tausch von Briefmarken: suche alles Estland: Briefmarken, Ganzsachen, Stempel usw. Gebe Europa, speziell Schweiz. Ferner sammele ich Firmenfreistempe und philatel. Literatur. C: 71—73, 78, lateinisch. 11-38.

25. Finlandia—Finlande.

2015. **Kauko Raulo**, Juupajoki. A: 1—3, 5b—6, 9—12, 14, 19—21. C: 73, 84. F. 5-39.

24. Węgry—Hongrie.

2007. **Stefan Elkán**, Kapellmeister. Budapest VI, Lazar-u. 7. II. 6. A: 1—6, 8—10, 11a, 12, 13, 19, 24. C: 71—73, 75, 82. 4-39.

31. Brazylia — Brésil.

1783. **Alfredo de Azevedo Carvalho**, Caixa Postal Nr. 165, Recife, Pernambuco. E 20: 1—3, 5—6 9—11, 12, 13, 25. C: 71, 72, 77, 83. 12-39.

2019. **Euclides C. Da Silva**, Caixa Postal 972, Porto Alegre (Rio Gr. do Sul). A: 1, 3, 11—12, 20. C: 71, 83. 4-39.

36. *Kolumbia—Colombie.*

1405. **Vicente Rivas S.**, Apartado 153, Manizales. A: 3, 5b, 6, 13, 20.
5-39.

2014. **René Garcés**, Apartado 108, Manizales. A: 3, 11, 20, 23. 5-39.

38. *Peru.*

2001. **Julio C. Injoque Soria**, Chota Nr. 698, Lima. A: 1, 3, 5, 6,
8, 10, 13, 20, 23, 24 C: 71, 72, 77. F. 10-38.

A t t e n t i o n!

A nos adhérents qui auront présenté à „Ikaros“ de nouveaux membres nous prolongerons abonnement de deux mois à chaque nouveau membre.

Members introducing new member are entitled to 2 months free membership.

Czarna lista—Liste noire—Black List—Schwarze Liste

Ostrzegamy przed następującą firmą:

„Filatelia Toruńska“ — Edmund Michalski, Toruń,
ul. Klonowicza 19.

Odpowiedzi Administracji.

Dodatek do „Polskich Znaków Pocztowych“. Na liczne zapytania ponownie komunikujemy, że dodatek do P. Z. P. składa się z 2 arkuszy (32 str.). Pierwszy arkusz (str. 389—404) rozesłany był bezpłatnie prenumeratorom „Ikarosa“ przy Nr. 66/67 (maj — czerwiec 1937 r.), drugi zaś arkusz, (str. 405—420) — przy Nr. 75 (luty 1938 r.).

Nieprenumeratorzy mogą nabierać cały dodatek za zł 1.50, lub pojedyncze arkusze po 75 gr.

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Une annonce de cette grandeur ne coûte
que ffrs. 15.—ou 5 coup - répon - intern.
3 fois " 40.— " 12 " " "
OU "

En timbres-poste (usés):
1 fois frs. 80.—
3 " " 200.—
Base Yvert 1938.
Payement d'avance

Eine Anzeige in dieser Grösse kostet
nur 18 M. 2.—oder 5 Int. Ant.-scheine
3 Mal " 5.— " 12 " " "
oder

In Briefmarken (gebr.):
1 Mal Mk. 20.—
3 " " 50.—
Bassis Michel 1938.
Vorauskassa.

Nowości!*N-ry pg Michla***Belgia**—Koekelberg 7 w. * o
Estonia—100-lecie T-wa Nauk.
4 w. ***Jugosławia**—Aeroklub 4 w. ***Rosja**—Godła republ. 12 w. o**Szwecja**—Jubil. króla, 5 w. * o**O K A Z J E:****Polska**—Sosnowiec I wyd., 5 i 10
kop. z gwar. prof. Mik-
steina o**Belgia**, 190—202, jub. zn. *

" 216—220, gruźl. *

" 235—243 Orval *

" 244—249 katedry *

" 266-9, 308, 328, expr. o

" 279—284 dobrocz. *

" 293—295 B. I. T. *

" 296—302 znaki *

" 318—324 królowa *

" 337—345 Mercier *

" 346—347 piechota *

" 351—357 sanatorium *

" 358—369 Orval *

" 370—376 gruźl. *

" 381 Benoit *

" 386—387 inwal. *

" 388—389 " *

" 390—396 jeździec *

" 399—401 dzieci krół. *

" 402—404 dyliżans *

" 407—414 Astrid, żał. * o

" 454—441 Baudouin *

" 442 dzień znaczka *

" 443—450 Astrid z dzieck. *

" 457—464 dobrocz. *

Estonia—115—118 dobrocz. *

" 126—129 Pirita * o

" 132—135 dobrocz. o*

" 1938 * o

Litwa—220—225 lotn. 4. w.

" 281—287 10-lec. niepod.*

" 307—311 lotn. *

" 316—323 A lub B, kraj. *

" 324—331 A lub B, lotn.*

" 332—339 A lub B, dobr.

" 340—347 A lub B, lotn.o*

" 348—355 A lub B, lotn. o*

" 356—363 A lub A, Ausra*

" 364—371 A lub B, dobr.o*

BLOKI!*N-ry pg Michla***Litwa**—372—379 A lub B, lotn.o* 4.75

" 385—390 Darius o 9.50

Łotwa—124—128 Tschakste * o 4.70

" 132—137 10-lec. niep.* 5.40

" 153—158 A, " Rainis * o 2.70

" " B, " * o 19.25

" 159—160 A, lotn. * o 11.25

" " B, " * o 12.25

" 188—190 A, lotn. * o 7.50

" " B, " * o 7.50

" 192—196 A lub B 6.25

" 197—201 A lub B 6.50

" 202—204 A dobr. lot. * o 12.—

" 202—204 B " * o 10.—

" 210—214 A lotnicze * o 9.75

" 210—214 B " * o 9.—

" 215—218 A lotn. d. * o 6.50

" 215—218 B " * o 5.25

" 225—227 A " * o 6.50

" 225—227 B " * o 6.—

" 228—231 A " * o 13.50

" 228—231 B " * o 11.50

" 238—241 dzień. " * o 1.55

" 242—245 Biały Krz. * o 1.60

" 246—252 pomniki * o 2.25

" 253—261 Ulmanis o 3.25

Okazje!*zł gr***Litwa**—372—379 A lub B, lotn.o* 4.75

" 385—390 Darius o 9.50

Łotwa—124—128 Tschakste * o 4.70

" 132—137 10-lec. niep.* 5.40

" 153—158 A, " Rainis * o 2.70

" " B, " * o 19.25

" 159—160 A, lotn. * o 11.25

" " B, " * o 12.25

" 188—190 A, lotn. * o 7.50

" " B, " * o 7.50

" 192—196 A lub B 6.25

" 197—201 A lub B 6.50

" 202—204 A dobr. lot. * o 12.—

" 202—204 B " * o 10.—

" 210—214 A lotnicze * o 9.75

" 210—214 B " * o 9.—

" 215—218 A lotn. d. * o 6.50

" 215—218 B " * o 5.25

" 225—227 A " * o 6.50

" 225—227 B " * o 6.—

" 228—231 A " * o 13.50

" 228—231 B " * o 11.50

" 238—241 dzień. " * o 1.55

" 242—245 Biały Krz. * o 1.60

" 246—252 pomniki * o 2.25

" 253—261 Ulmanis o 3.25

BLOKI**Belgia**—Bruksela 1921 90.—

" 1924 27.—

" Antwerpia 1930 17.—

" Bruksela 1931 16.50

" Siteb 12.50

" Borgerhout 6.—

" Charleroi 6.—

" Ysaye 5.—

" Pomnik kr. Alberta 3.50

Estonia—dobr. 5.90

" —100-lecie T-wa Nauk. 2.50

Francja—Paryż 1925 33.—

" Pexip 1937 7.50

" kolonie 24 bl. 25.—

Luxemburg—Dudelange 3.75**Łotwa**—pamiątk. 3.30**Monako**—książę * o 3.50**Węgry**—Kongres Eucharyst. 7.25

" —Wystawa Filatelist. 5.25

Wszystkie bloki niestemplowane, o ile nie zaznaczono inaczej.

Posiadamy także wielki wybór znaczków innych krajów Europy.

Ceny na zapytanie. Na odpowiedź prosimy załączać znaczek. Ceny bez zobowiązań. Na przesyłkę — doliczać 80 gr.

Specjalnych cenników nie mamy. *—nieużywane, o=używane.

Wysyłamy wybory znaczków — za podaniem referencji.

„Filatelia Polska”

Białystok, skrzynka pocztowa Nr. 51. Konto P.K.O. Nr. 145.694.

TAUSCHE

Sonderstempel, Papiergeldscheine, Stempelmarken, Zigarettenbilder von Deutschland gegen gleiches anderer Länder. Basis Stück gegen Stück. Auf Wunschnahme hierfür auch schöne Briefmarken aller Länder, **Suche Finnland Zeppelin—Litauen Vytautas und Vaitkus — Österreich alles — Polen Philatelie 1924+1934 — Russland San Francisko Flug und Flugpostblock — C. S. R. 1934 Block — Japan 1934 Block, gebe bessere Deutschland u. a.: Ia. Frankaturen erwünscht.** **Carl R. Katscher, Frankfurt a. Main, Gr. Friedbergerstr. 31, Deutschland.**

BEZPŁATNIE

każdy otrzyma znaczków poczt.
WARTOŚCI 15 FR.

pg Yverta, 15 różnych państw,
kto zaabonuje.

REVUE INTERNATIONALE

d'Echange de Timbres-Poste
et de Tourisme.

Pismo to, objętości 20–30 str., ukazuje się 8 razy do roku.

Każdy prenumerator ma prawo do umieszczenia bezpłatnie 5 ogłoszeń o zamianie znaczków.

Prenumerata roczna:
15 fr. belgijskich.

Adres: **Jos. Philippe**
Botermarkt 10, Diest, Belgia.

Zbiór znaczków polskich

bez odmian nie jest kompletny. Każdy poważny zbieracz uwzględnia w swym zbiorze odmiany kolołów, papieru i ząbkowań w/g „lkarosa”. Odmianny w czworoblokach lub egzemplarzach pojedyńczych wysyłamy do wyboru.

Biuro Filatelistyczne

H. Berowicz, Łódź
ul. Śródmiejska 40.

Boletim Philatelico

Kwartalnik filatelistyczny

Prenumerata roczna: 200 fr. pg. Yverta w znaeckach lotniczych lub okolicznościowych.

Adres: Caixa Postal Nr. 158.
Bello Horizonte, Brasil.

The Melita Post

Organ Klubu
Malta Philatelic Society.

Korespondenci we wszystkich krajach.

Prenumerata roczna 1 dolar U.S.A.

A. GULIZIA

20, St. Emidius St.
ZEITUN — MALTA

„FILIGRANA“

czasopismo kwartalne klubu
Centro Filatélico „Buenos Aires“
Prenumerata roczna 1 dolar lub 20 fr. franc., lub równowartość w innej walucie, lub też 300 fr. znaczkami poczt. p/g ostatniego wydania katalogu Yverta, minimum 2 fr. każdy znaczek i nie więcej 5 znaczków jednego gatunku.

Adres: **Casilla de Correo 1388,**
Buenos Aires, Rep. Argentina.

Costa Rica Filatélica

kwartalnik filatelistyczny.
Abonament roczny 0.50 dol.

Adres: Costa Rica Filatélica
Apartado postal Nr. 495.
San Jose, Costa Rica.

Pamiątki Ogólnopolskiej V Wystawy Filatelistycznej

Warszawa 1938.

Katalog	Zł.	2.—
Pocztówki kpl. 8 sztuk	„	1.—
Nalepki w 5 kolorach sztuka	„	—.05
„ kpl. kolorów w arkusikach	„	2.50
Koperty	„	—.15

do nabycia w firmie

A. Pachowski

W A R S Z A W A 1, J A S N A 16.

El Eco Filatélico Espanol

Miesięcznik filatelistyczny.

Zawiera ciekawe artykuły
z dziedziny filatelistyki.

Prenumerata roczna
1.50 dol. U.S.A.

Adres: Apartado Nr. 165
La Coruna, Espagne

POSZUKUJĘ

brakujących mi nieużywanych znaczków polskich, zwłaszcza odmian, błędnodruków, półoficjalnych wydań poczt balonowych, ostemplowań okolicznościowych — do kupna lub zamiany za znaczki całego świata.
Max Berger, Mikołów, G. Śl. ul. 3-go Maja 6.

El Coleccionista Ecuatoriano

Kwartalnik filatelistyczny

Prenumerata roczna:

1 dolar U.S.A., lub 250 fr. pg Yverta w nieużywanych znaczkach lotniczych albo okolicznościowych, wartości najmniej 5 fr. każdy, albo równowartość 1 dolara w nieużyw. znaczkach obiegowych.

Adres: Apartado Nr. 201.
Quito, Ecuador.

„SLOVAKIA”

Czasopismo filatelistyczne.

Prenumerata roczna — 50 c. U.S.A.
lub 6 międzynarod. kuponów.

ERNEST ZSARNY

Bardejowska ul. 12

Presov — Czechosłowacja.

LIKwidujemy największy zbiór znaczków

KOLONII ANGIELSKICH

oraz Zamorza — wartości około 60.000 marek Michla.
Prosimy o łask. nadśyłanie listy braków, jak również i na znaczki Europy

SPECJALNOŚĆ:

Polska, Niemcy i państwa niemieckie.

FILATELIA

Bydgoszcz, Marsz. Focha 34
Dom filat., godny zaufania.

ZAMIANA

znaczków polskich z uwzględnieniem wszelkich odmian. Podstawa: Podręcznik Ikarosu. Zbieram i zamieniam polskie opłaty maszynowe na kopertach. **Wł. Czarnocki, Radom,**
ul. Broni 1, m. 49.

"IKAROSY"

z lat poprzednich, zawierające ciekawą treść dla filatelisty, są już na zupełnym wyczerpaniu.

Posiadane jeszcze z lat 1929—1934 numer 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 26, 31, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 42 i 43 — razem 18 egzemplarzy — wysyłamy za zł. 7.—

Pojedyncze egzemplarze po 65 gr.
IKAROS, BIAŁYSTOK.

KATALOGI

Michel-Europa 1938 r. zł 6.—
Michel-Europa 1937 r. „ 3.—
Ceny powyższe rozumieją się łącznie z przesyłką. Za pobraniem pocztowym — o 75 gr drożej.

"Filatelia Polska"

Białystok, skrzynka pocztowa 51.
PKO. Nr. 145.694.

25 zagranicznych czasopism filatelistycznych, każde inne, zł 2.95. **Ikaros, Białystok.**

LIKwidując

poważny zbiór Europy, wysyłam reflektantom (podać referencje) wybory. Przymuję też wzamian masówkę. **Triebwasser, Sanok.** (77-8.

Zbiory całego świata lub części

(również specjalizowane)
oraz

Partie, serie, masówkę

(tylko większe obiekty)

Kupuję za gotówkę

natychmiast płatną. Pośrednikom płacę wysoką prowizję.

J. LOSSE, Warszawa 1, skrytka 288.

Daję BLOKI nowszych wydań, LEPSZE SERIE, jak i POLSKĘ za stare Niemcy i rzadkości wszystkich krajów.

STEMPLE POCZTOWE NA ZIEMIACH POLSKICH

polskie, austriackie, pruskie i rosyjskie od najstarszych
do roku 1870,

oraz polskie kasowniki numerowe na znaczku 1860 r.

Nr.Nr. 7. 8. 11. 13. 17. 18. 20. 29. 31. 33. 42. 46. 52. 58.
71. 72. 74. 79. 83. 86. 93. 99. 101. 104. 111. 113.
118. 121. 133. 134. 136. 139. 141. 144. 146. 147.
148. 149. 150. 156. 157. 165. 173. 181. 185. 186. 190.
192. 202. 204. 207. 208. 228. 237. 246. 249. 252. 263.
268. 270. 273. 280. 281. 285. 288. 291. 292. 294. 298. 300.
301. 302. 303. 305. 307. 308. 310. 312. 316. 317. 318. 319.
322. 323. 324. 326.

poszukuje do zbiorów

W. RACHMANOW

Warszawa, ul. Wilejska 1, m. 4.

CONTRE

100-500 timbres commémoratifs de votre pays je donne même nombre et valeur d'Italie base Yvert, Michel 1938. Je prie de vouloir faire le premier envoi. Pour zł 2.50, pas en timbres, donne 100 frs en nouveautés de toute le monde ou 50 frs en timbres commém. d'Italie. Aldo Costarella, Via 21 Aprile, 20, Bari, Italia.

Żarki

prawdziwe, z gwarancją prof. Miksteina, w pojedynczych seriach i hurtownie (z rabatem) wysyła tylko za gotówkę lub za pobraniem

ALICJA HORAK
Kraków

ul. Krowoderska 63-b, m. 2.

Cennik — Katalog

ilustrowany

ZNACZKÓW POLSKICH

na r. 1938,

zawierający najaktualniejsze ceny na wszystkie znaczki polskie. Niezbędny dla każdego zbieracza.

Cena tylko 25 gr.

Tadeusz Gryżewski

Warszawa, Królewska 35 m.5.
PKO. Nr. 22161. Tel. 518.42

Biuro otwarte od 14²⁰ do 19-ej. Specjalnością naszej firmy są znaczki polskie, nowości całego świata, kasowniki przedfilatelistyczne, lotnicze i okolicznościowe. Żądajcie bezpłatnych biuletynów miesięcznych.

Czasopismo „Ikaros” wydało podręcznik-katalog p. t.:

POLSKIE ZNAKI POCZTOWE

opracowany przez Komitet Redakcyjny w składzie:
prof. dr A. Łaszkiewicza, prof. Stan. Miksteina,
Wł. Rachmanowa i wielu innych wybitnych zbieraczy polskich.

— WYDANIE UZUPEŁNIONE 1938 r. —

Stron XX + 420 z licznymi ilustracjami. — Oprawa płócienna.

CENA 15 zł.

(Dla prenumeratorów „Ikarosu” — 13 zł 50 gr)

Zagranicą 4 dolary U. S. A. — łącznie z przesyłką.
„IKAROS”, BIAŁYSTOK, BR. PIERACKIEGO 127.

POLSKIE ZNAKI POCZTOWE odznaczone zostały na następujących wystawach filat.: Katowice 1934 r. — srebrny medal, Królewiec, „Ostropa” 1935 r. — srebrny medal, Nowy Jork „Tipex” 1936 r. — brązowy medal, Paryż „Pexip” 1937 r. — srebrny medal,
Warszawa 1938 r. — pozłacany medal.

BIBLIOTECZKA „IKAROSA”

Polskie Znaki Pocztowe — rzecz zbiorowa, opr. płóc.	.. . . . .	Zł 15.—
Dr Jan Dudziński — Tymczasowe wydanie kołomyjskie (1918), brosz. ..	..	—.65
— Poczta Polowa Legionów, brosz.	..	1.50
A. Łaszkiewicz — Polskie stemple reklamowe i okolicznościowe, brosz. ..	..	1.50
Prof. St. Mikstein — Pieczęcie pocztowe na ziemiach Polski w XVIII wieku, brosz., str. 128	..	4.50
Wł. Polański — Trąbka i sygnały pocztowe, brosz.	..	—.75
Ikaros — rocznik 1935	..	3.—
Ikaros — rocznik 1936	..	5.50
Ikaros — rocznik 1937	..	5.50

Koszta przesyłki osobno.

Do nabycia w Adm. „Ikarosa”, Białystok, Pierackiego 127.

Redaktor odpowiedzialny i wydawca Wiktor Hermanowski.

Drukarnia „Lechia” Białystok, Rynek Kościuszki 15, tel. 6-11.